

תרומה (158)

ולא תהיה נקיה מכל סיג של פניות ונגיעות. אפשר שעושה במהדר במצוה מפני הרואים ולבו בל עימו. לא כן התנהגותו המהודרת בחדרי חדרים, שעה שאין עימו אלא ה' אלוקיו, הרי זו ודאי בחינת 'זהב טהור' **רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות"**

כח התורה נלמד מהכרובים
וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם פְּרָכִים זָהָב מְקֻשָּׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם מְשֻׁנֵּי קְצוֹת הַפָּפֹת (כה. יח)

וכרש"י: כרובים, דמות פרצוף תינוק להם. מְקֻשָּׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם, שלא תעשם בפני עצמם ותחברם בראשי הכפות לאחר עשייתם, כמעשה צורפים, אלא הטל זהב הרבה בתחילת עשיית הכפות והכה בפטיש ובקורנס באמצע, וראשן בולטין למעלה, וצייר הכרובים בבליטת קצותיו, כלומר, הכרובים צריכים להיות מהכפות. בפרשת בראשית (ג.כה) כתוב: "וישכן מקדם לגן עדן את הכרובים ואת להט החרב המתהפכת", אלו מלאכי חבלה. נשאלת השאלה: אם כן, מה הם הכרובים, פרצוף תינוק או מלאכי חבלה? יש לומר: אמנם כרובים יש להם דמות תינוק, אלו הילדים, אבל השאלה היכן מניחים ומעמידים אותם. אם מניחים אותם בבית המקדש, מעל ארון הקודש, במקום השראת השכינה, הם מלאכי השרת, אבל אם נוטלים את אותו תינוק ותינוקת מהתורה, אפילו אם שמים אותם בפתח גן עדן, הם נהיים מלאכי חבלה. כיון שנותקו מהתורה הקדושה. כאשר הם מקשה אחת עם הארון, לא התחברו אליו אחרי עשייתם, אלא יוצרים אותם מקשה אחת, מתוך התורה, ואינם זזים ממנה, הריהם חשובים כמלאכים, אבל אם נטלו אותם מהתורה, הריהם מלאכי חבלה.

ספר "יחי ראובן"

בעת החורבן היו פני הכרובים איש אל אחיו
וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו (כה. כ)

הגמרא (ב"ב צט.) שואלת על פסוק זה: נאמר כאן **"וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו"**, ואילו בדברי הימים (ב' ג. יג) נאמר על הכרובים: **"וּפְנֵיהֶם לְבֵית"** כלום איש אל אחיו היו פניהם או אל הבית? ועונה על כך הגמרא: **"וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו"**, כשעושים רצונו של מקום. **"וּפְנֵיהֶם לְבֵית"** כאשר אין עושים רצונו של מקום. אומר ה"פרדס יוסף": כאשר אתה רוצה לדעת, אם הנך עושה רצונו של מקום אם לאו, עליך לבדוק אם אתה רואה את פני האחר, אם אתה רואה את פני אחיך, הרי זה סימן שאתה עושה רצונו של מקום. אך אם אתה רואה רק את עצמך, רק טובתך האישית, סימן שאינך עושה רצונו של מקום.

ספר "ומתוך האור"

דִּבֶּר אֶל פְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה (כה. ב)

מדוע השתנתה מצות צדקה והחזקת תלמידי חכמים ועניים מכל מצוות התורה, שבכל המצוות 'שכר מצוה' בהאי עלמא ליכא, והיום לעשותם ומחר לקבל שכרן, ואילו במצות צדקה נאמר בנביא (מלאכי ג.י): **"בַּחֲנוּנִי נֹא בִּזְמַת"**, ודרשו חז"ל עשר בשביל שתתעשר. (תענית ט.). שאלה זו הקשה האדמו"ר יואל מסטמ"ר זצ"ל, ותירץ באופן נפלא. התורה אסרה על העובד בכרם לאכול מענביו של בעל הבית, והתירה לו זאת רק אם הדבר נעשה בעת עבודתו. מסביר רש"י, שההיתר הוא בעת הבצירה בלבד, אך כאשר עושה הפועל עבודות אחרות בכרם, אין לו רשות ליהנות מפרי הכרם, ורק כאשר הוא בוצר את הענבים ומניחם בתוך כליו של בעל הכרם, התירה לו התורה לאכול ענבים כאוות נפשו. נמצא, כי בשעה שנותנים לכליו של בעל הכרם, יכולים הפועלים ליהנות ולאכול לשובע נפשם. וזה ההבדל בין מצות צדקה ליתר המצוות. בכל מצוות התורה שכרן לעולם הבא, אך במצות צדקה, כאשר מסייעים בידי ת"ח ועניים, הרי אלו כליו של הקב"ה ממש. ומי שנותן אל תוך הכלים, בדין הוא שייקח גם לעצמו. ולכן השכר שלו הוא גם בעולם הזה.

רב זילברשטיין שליט"א בספרו "עלינו לשבח"

וְעָשׂוּ אֲרוֹן (כה. י)

ועשו ארון, ואחר הארון צוה לעשות שולחן, ואחר השולחן מנורה, והטעם שהקדים השולחן למנורה, אמרו הקדמונים, יען כי שולחן מרמז על המחזיק, ומנורה על העוסק בתורה, וכמו שהקדימה התורה, את **זבולון ליששכר**, כן הקדימה השולחן למנורה, ולפי זה נצרך להבין, מדוע הקדימה התורה עשיית הארון, אבל ישנם באמת, שני מיני תלמידי חכמים, צדיק גמור כרבי חנינא בן דוסא, שלא צריך למחזיק, רק העולם כולו ניזון בשבילו, ועל צדיק כזה מרמז הארון, והוא באמת מוקדם לשולחן, וגם למנורה, אבל סתם צדיק, אשר צריך לזבולון שיפרנסו, לזבולון המחזיק קודם לו, המנורה מרמזת על צדיק כזה, שצריך למחזיק ולכן השולחן קודם לו. **ספר "לקוטי בתר לקוטי" בשם הכתב סופר**

וְצִפִּיתָ אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבֵּית, וּמִחוּץ תַּצְפִּנּוּ (כה. יא)

והנה הצפוי נזכר שני פעמים כדי להבדיל בית מחוץ, כי מתחילה אמר וציפת אותו זהב טהור מבית, ואח"כ אמר ומבחוץ תצפנו ולא הזכיר זהב טהור בחוץ אע"פ שבלי ספק היה הכל מזהב טהור, זאת כדי ללמוד שמעשה טוב אשר עושה האדם בסתר, כמו הציפוי הפנימי, הרי הוא בחינת זהב מזוקק, קדוש לה'. ואולם, התנהגותו של האדם ברבים אינה בהכרח 'זהב טהור', שהרי אפשר

עיקר המשכן אינו הבסיס הגשמי שלו

וְאֵת הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יָרִיעוֹת (כו. א)

מצינו דבר מעניין בפסוק, שדווקא היריעות נקראות משכן, למרות שמסתברא היה צריך לקרוא לקרשים כך, שהרי הם עיקר הבנין והבסיס לכל מבנה המשכן ואילו היריעות באות רק לכיסוי, גם להלן (פ"ט) כתוב לעשות את הקרשים למשכן ולא שהם המשכן. יש לומר: לימדה אותנו התורה שלא דווקא הדבר החזק, מהודק בבריחים של ברזל ומקושט בזהב נקרא משכן, אלא דווקא היריעות שאינן מציגות את היציבות החומרית. למרות שבמציאות צריכים את הקרשים להעמיד ולהחזיק בבריחים כדי להיות מקום להירעות לכיסוי, אבל זה רק בתור קרשים למשכן. כך הוא מבנה הרכב כלל ישראל, לא דווקא האנשים המציגים את היציבות החומרית הם עיקר בית ישראל, אדרבה, לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי.

ספר "לחתך עליון"

וְלִשְׁעָר הַחֹצֵר מִסָּךְ עֶשְׂרִים אַמָּה תְּכַלֵּת וְאַרְבָּעִים וְתוֹלַעַת שְׁנֵי וָשֶׁשׁ מִשְׁזָר מַעֲשֶׂה רָקִים (כו. טז)

ציוותה התורה לעשות את מסך שער החצר, בדומה למסך ההיכל וכמעט דומה לפרוכת שהפרידה בין קודש הקדשים לבין ההיכל, אלא שהפרוכת היתה מעשה חושב, ואילו מסך ההיכל, ומסך שער החצר היו מעשה רוקם. אמנם כולם היו עשויים מתכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר, ולא כמו גוף המחיצה עצמן כמו קלעי החצר, שהיו שונים בהרכבה.

אומר הנצי"ב ב"העמק דבר": רמזה לנו התורה דרך העבודה, ואיך היא המסילה העולה בית קל, להגיע עד לתכלית. הנה, אף שעומד עדיין בחוץ ומתנהג כמו שראוי לעומד מבחוץ, ועתה נשאו לבו להתקרב ולהיכנס אל הקודש פנימה, הרי צריך הוא לשים לנגד עיניו את הדרגה הגבוהה ביותר ולשאוף אליה, כי רק כך יוכל להתקדש ולהתקרב. לכן, כבר בכניסתו, בתחילת העבודה, תהיה לנגד עיניו התכלית, ואף שעדיין רחוקה הדרך ויהיה עליו להתעלות דרגה אחר דרגה ועלייה אחר עלייה עד שיגיע לתכלית הרצויה, מכל מקום התכלית צריכה להיות מול עיניו כבר בתחילת הדרך.

לכן רמזה לנו התורה, כי כבר בשערי החצר היה המסך מתכלת הדומה לכסא הכבוד, וכמו ההיכל והפרוכת. אף אמנם שגם אם יעבור את פתח החצר ויעמוד בחצר עדיין הוא בחוץ ביחס להיכל. מכל מקום אחרית דבר מראשיתו, וכבר בראשית הדרך צריך לדעת ולשאוף לדבוק בתכלית.

רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

הלכה: כיבוד אב ואם: כיבוד ומורא בהורים שאינם

שומרי תורה ומצוות

כתב השו"ע (יו"ד סי' ר"מ סי"ח): אפילו היה אביו רשע בעל עבירות מכבדו ומתירא ממנו, רמ"א י"א דאינו מחויב לכבד אביו רשע אא"כ עשה תשובה. כתב הפסקים ותשובות (אות מט): וכתבו כמה אחרונים שלהלכה יש להחמיר כשיטת המחבר שחייב לכבד אביו הרשע, כיון שהוא ספק של תורה. כל זה לענין לכבדו, אבל לצערו או לבזותו אסור אף לדעת הרמ"א, לכן אין להקל בזה אף במקום ספק. ובגדר רשע עיין שם בפסקים ותשובות שמביא כמה דרגות.

ספר "פסקים ותשובות"

פתגם: הסימן לאהבה אמיתית היא השכחה, כאשר אדם שוכח את עצמו הוא חושב רק על מי שהוא אוהב.

ספר "שמחלה"

חקירה: אופה בשבת

המלאכה היא תחילת האפייה, או גמר האפייה. (רש"ש שבת עג. ד"ה הזורע)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: תפילה עושה מחצה

למדן עם הארץ נטפל לרב אחד והיה מציץ לו בשאלות של הבל. נענה הרב ואמר לו: חושד אני בך שאינך מדקדק בתפילת שמונה עשרה. חס ושלום, רבי! קרא הלה, וכי למה זה יעלה על דעתו חשד כזה. השיב לו הרב: הלא ידוע, שכל תפילה עושה לפחות מחצה, ואילו היית מדקדק כהלכה בתפילה: וחננו מאתך דעת בינה והשכל, הרי לפחות היתה התפילה צריכה לעשות מחצה.

ספר "חד וחלק" חלק ב' (דף סח)

מזל טוב לנכדי שמעון בן שלמה, שיזכה להיות גדול בתורה.

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, חיים בן סוזן סולטנה, סשה שלום בן דבורה רחל, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, פייגא אולגה בת ברנה זרע של קיימא לרינה בת זהרה אנריאט. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, דניאל בן רחל, רפאל שלמה בן אסתר.

